

НҰРА

№35 (5066)
СЕНБІ,
30 тамыз
2008 жыл

Газеті 1963 жылдың 1-ші мамырынан бастап шығады

Аудандық қоғамдық саяси газеті

30 тамыз - Қазақстан Республикасының Конституция күні!
августа - День Конституции Республики Казахстан!

Құрметті аудан тұрғындары!

Ел Президенті Нұрсұлтан Назарбаевтың тікелей басшылығымен Қазақстан Республикасының халқы, тәуелсіз, құқықтық, демократиялық мемлекет құрып, әлемдік қауымдастықта лайықты орын алуда.

Адамзат тарихында қалыптасқан демократиялық құндылықтарға деген біздердің ынта-жігеріміз еліміздің Конституциясында бекітілген. Ол Мемлекет басшысының тікелей басшылығымен жасалып, 1995 жылы 30-шы тамызда бүкілхалықтық референдумда қабылданған болатын. Сондықтан да бұл күн Қазақстан Республикасының басты мемлекеттік мерекесі болып табылады. Ал еліміздің әлеуметтік-экономикалық даму саласындағы тамаша жетістіктері біздің негізгі Заңымыздың қуаттылығын, оның әлеуметтілігін көрсетеді.

Дегенмен, уақыт қоғам алдына жаңа міндеттер жүктеп келеді. Сол себепті Президенттің өзі уақыт талабына сай және саяси реформаларды іске асырып, демократиялық үрдістерді тереңдету мақсатында Конституцияға өзгерістер енгізілді.

Бұл өзгерістер мен қосымшалар елімізді саяси жаңғырту, уақыт талабына сай президенттік басқару формасынан президенттік-парламенттік басқаруға кешудің басы болды.

Конституциялық реформалардың басталуына өткен жылы болған парламент Мәжілісі мен мәслихаттар сайлауы дәлел болды. Онда ел Президентінің партиясы – «Нұр Отан» партиясы сөзсіз жеңіске жетті. Осылайша бүкіл қазақстандықтар тәртізді біздің аудан тұрғындары да мемлекет басшысына толық сеніп, оның жүргізіп отырған стратегиялық бағыттағы реформаларын толық қолдайтындығын тағы бір рет көрсетті.

Құрметті аудан тұрғындары!

Сіздерді Қазақстан Республикасының Конституциясы күні мерекесімен шын жүректен құттықтаймыз. Сіздерге және сіздердің туыстарыңызға береке, еліміздің гүлденуіне табысты еңбек етулеріңізге тілек білдіреміз.

Нұра ауданының әкімі

С.Ж.Шайдаров.

Мәслихат хатшысы

Е.Ж.Тұранов.

Құрметті аудан тұрғындары!

Біз көп жылдардан бері қыркүйектің бірінде шынында бүкілхалықтық мереке – Білім күнін атап өтудеміз. Бұл дегеніңіз мектеп табалдырығын бірінші рет атап отырған немесе оқып жатқан балаларға ізгі сәт-сапар тілеп, ал педагогтарға жемісті еңбек етуіне тілек білдіретін жақсы дәстүр. Сондықтан да білім саласы біздің қоғамымызда маңызды орын алады.

Президентіміз Н.Назарбаевтың басшылығымен жарқын болашаққа сенімді қадам басқан тәуелсіз Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық дамуында білім, білікті мамандар даярлау үлкен роль атқарады. Мемлекет басшысының тұрақты қамқорлығының арқасында уақыт талабына және экономикалық сұраныстар мен қоғамды жаңғырту талабына сәйкес келетін тиімді білім беру жүйесі қалыптасқан.

Біздің ауданның оқушылары түрлі облыстық және республикалық конкурстарда жоғары табыстарға жетіп келеді. Әрине, оқушыларға сапалы білім беру, мектептердегі педагогикалық ұжымдардың ерен еңбегінің арқасында ғана жүзеге асады. Сондықтан да оларға үлкен ризашылығымызды білдіреміз.

Шын жүректен педагогтарды, оқушыларды және олардың ата-аналарын Білім күнімен, жаңа оқу жылының басталуымен құттықтаймыз. Сіздерге зор денсаулық, бақыт және береке тілейміз!

Нұра ауданының әкімі

С.Ж.Шайдаров.

Мәслихат хатшысы

Е.Ж.Тұранов.

Құрметті аудан тұрғындары!

Қымбатты кеншілер!

Дәстүр бойынша біз тамыз айының соңғы жексенбісінде тамаша кәсіби мерекелерінің бірі – Шахтер күнін атап етеміз.

Сіздердің кәсіби мерекелеріңіз күні аудан тұрғындарының бойын шахтер кәсібінің өкілдеріне деген мақтан мен асқақ сезім билейді.

Қазақстан Республикасының Президенті Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаев өзінің биылғы ақпан айындағы Қазақстан халқына Жолдауында экономикамыздың дамуы және оны басқарудың тұрақты түрде артып отырғанын айта келіп, былай деп атап көрсетті: «Біз халықаралық нарықтардың талаптары мен жағдайларына жауап беретіндей Қазақстанды индустриаландыруға түбегейлі жаңа көзқарасты қалыптастыруға тиіспіз».

Жергілікті бай табиғи ресурстарды қарқынды игеру және пайдалану көмір өндіруді интенсивді дамытуды қамтамасыз етті. Экономикалық өсу қарқынын арттыра отырып, аймақтың көмір өнеркәсібі кеншілердің жанқиярлық еңбегі, шахтерлердің даңқты дәстүрлерінің экономикасының жалпы келеміндегі үлесі қомақты.

Бүгінде ауданымыздың әлеуметтік-экономикалық дамуына «Шұбаркөл көмір» АҚ ұжымы үлес қосуда.

Құрметті достар! Сіздерді мерейтойлық Шахтер күнімен шын жүректен құттықтаймыз! Сіздерге және жақын-жуықтарыңызға мықты денсаулық, бақыт және өркендеу, жаңа еңбек жетістіктерін тілейміз.

Нұра ауданының әкімі

С.Ж.Шайдаров

Аудандық мәслихаттың хатшысы

Е.Ж.Тұранов

«Нұр Отан» - моя партия

Обретя год назад на выборах в Мажилисе статус партии парламентского большинства, партии власти, «Нұр Отан» одновременно взял на себя и огромную ответственность за решение проблем, которые беспокоят избирателей и, которые люди ставили в ходе предвыборной кампании. На местах идет работа по выполнению Программы партии. Я, как нуротановец, могу сказать открыто: это сильная партия, но при всем при том, какой бы крепкой она не была, ей нелегко будет добрые слова поддержки.

У каждого из нас был свой путь в «Нұр Отан». Мои однопартийцы, коллеги по деятельности в Маслихате вступили в нее по разным причинам, но больше всего потому, что пришло настоящее убеждение, что «Нұр Отан» - это реальная сила и все перемены, преобразующие Казахстан - дело рук нуротановцев. Именно по этой причине стал членом партии и я. Партия Президента это моя партия - она живет простыми заботами страны. Благодаря активному участию нуротановцев преобразуются села, решаются вопросы водоснабжения, ремонтируются дороги, возводятся школы, больницы и детские сады.

Главное богатство любого государ-

ства - его люди, их жизнь, забота и чаяния, горести и радости. Нигде не встретите таких добрых, гостеприимных, приветливых людей, как у нас. Поэтому с гордостью могу сказать: «Казахстан - богатейшая республика!» Живя в мире и дружбе, в республике трудятся казахи и русские, татары и немцы, украинцы и корейцы и многие другие национальности. За последние десятилетия эта земля стала родной для всех.

«Нұр Отан» - партия Президента Казахстана и его политическая опора. Для этого каждый из нас должен сделать все, чтобы добиваться исполнения нашей мечты - достижения могущества Казахстана на мировой арене.

«Нұр Отан» это моя партия и я предлагаю объединиться вокруг идеи улучшения качества жизни на основе динамичного экономического развития, призываю укрепить единство и согласие в стране.

Мы, члены партии «Нұр Отан» осознаем всю полноту ответственности, которую берем на себя.

Г.ПРОКОП,
руководитель депутатской
фракции районного Маслихата

Нұра ауданының 80 жылдығына

Нұрлана түс, нұрлы да сырлы Нұра!

Әр төбесі - тарих,
Әр адамы - шежіре.
Осы болар жерұйық,
Түспеген Асан көзіне.

80 жылдық мерейтой қарсаңында мен де бір шаттанайын, ой толғайын, о, Туған жер!

Менің туып, есейіп-бойжеткен, өсіп-өнген, еңбек рахатына бөленген, бүгінде сол еңбектің зейнетін көріп, 70 жылдан астам табан аудармай тұрып жатқан құтты мекен - жерұйығым - нұрлы Нұра.

Сен бәрінен де нұрлысың, Атамекен! Нұр-жарық сәуле, Нұр - бет бейне. Нұр - жаңбыр. Ал жаңбыр - байлық. Жаңбыр жауып өткеннен кейін дүние жуылып ашылғандай, мөлдір тұнжырап әсемдене, нұрлана түседі емес пе?! Ендеше, нұр - әсемдік, көркемдік.

Менің әсем де көркем туған жерім - басын Ханқашты тауының оңтүстік-батыс сілемінен алатын Нұра өзенінің атауымен аталады. «Өзен жағалағанның өзегі талмас», - дейді халық даналығы. Олай болса, ауданымыздың үлкен езен бойында орналасуында сыр бар тәрізді. Өзен - өмір.

Сен менің өмірімсің, кең Далам! Аудан жері - ұсақ шоқылы, батысына қарай жазық келген ұлан байтақ шұрайлы қоныс. Ырысты, берекелі өлке. Астықты алқап.

С.Сейфуллиннің «Сағынып, Нұра, мен келдім» деп басталатын өлеңінде мынандай тамаша суреттеме бар: Жазғытұры болғанда, Ұжмақтай гүлші жайнаған. Бұтаңа құстар қонғанда, Мың құбылып сайраған. Ұжмақ иісті сайларға, Желілеп бие байласып, Кедейлер де, байлар да

Рахатпен жайласып.

Осы өлең жолдарынан лирик - ақынның асқақ үнін, жылы лебін сезінгендей боласың. «Туған жері - түп қазығы, айбыны» (М.Шаханов) жайында толғанып, тебіренбейтін адам жоқ. Туған жердің жан тебірентер құдыретін әркім өзінше сезінеді, өзінше бағалайды.

Сен менің ардағымсың, о Туған жер!

Көрген жанды өзіңе ғашық етіп, жасай бер, жаса, даласы - дархан, тарихы дастан, О Туған ел!

Нұра ауданында бірнеше ұлт өкілдері татутәтті өмір сүруде. Ұлтаралық түсіністік, тұрақтылық, жомарт жарастық, берекелі бірлікке не жетсін.

О, Туған ел!
Достықтың дастарқаны,
Достық керек... кім одан бас тартады?..
Осылай бол!
Осы өмір, осы пейілің,
Досыңды, дұшпаныңдағы жасқантады.
Осылай бол, достықтың асқар тауы.
М.Мақатаев.

Әр елдің, әр жердің өзіндік тарихы болатыны белгілі. Тарих - өткеннің екіншісін де, мақтанысын да бойына сіңірген ұлы мектеп десек, 80 жылдық тарихы бар Нұра өңірі де - өткендегі «қалтарыс, бұлтарысы мың сан қабат» (М.Мақатаев) өмірдің талай сырына бай өлке. Өлкенің шежіресіне құлақ түрсек, бізге айтары көп екен.

Жерін, елін қорғап, қолдарынан найзасы мен қылышы түспеген Тілен, Көбек, Нияз, Серкебай т.с.с. батырлар аруағын қастерлеуді айтатындай. Дау шешіп, билік айтқанда, тек қана әділеттік пен имандылық жолын ұстап, аттары аңызға айналған би-болыстар, кеменгер азаматтардың Нұра өңірінде де бар болғанын әңгімелейтіндей Лау мырзаның халқына жасаған жақсылығын алға

тартатындай.

Қалың жасағын бастап, Ақмоладан бері етіп, Ақтау, Ортау асып бара жатқанда, Кенесары хан бұрылып, Лау мырзаға сәлем берген екен. Тәуке ханның жаз жайлауын, қыс қыстауын осы аймақтан таңдап алуының тегін емес екендігін баяндайтындай. С.Сейфуллиннің Нұра ауданының Ахмет ауылында ұстаздық еткенін, өмірінің «тар жол, тайғақ кешу» кезеңінде де Нұраға келіп-кетіп жүргенін айғайтайтындай.

Тарихи дамудың әр кезеңінде сол уақыттың талап, мақсатына лайықты, ата-баба істеріне адал, халқына қалтқысыз қызмет еткен, қызмет етіп жүрген Нұралық азаматтардың аты-жөнін көрсетіп, олардың үлгілі өмір жолы жайында баяндау - өз алдына бір әңгіме.

Нұра ауданының құрылған алғашқы жылдарында еліміздің барлық басқа жерлеріндегідей нұралықтар да талай-талай зобалаң, қиын-қыстау кездерді бастарынан өткізді: ірі байлардың мал-мүлкін жаппай тәркілеу, колхоздестыру, аштық, сталиндік соғын-сүрін, Ұлы Отан соғысының зардаптары, соғыстан кейінгі шаруашылықты қалпына келтіру кезеңінің қиыншылықтары...

Елдің елдігін сақтап, қиыншылыққа мойымай, қажырлы еңбек етіп, еділдік үшін күрескен нұралық қоғам қайраткерлерінің, ғалымдарының, ақын-жазушыларының, Еңбек Ерлерінің, Батырларының есімдері ерқашанда ел есінде. Олардың тағылымды тағдырлары кейінгі ұрпаққа үлгі-өнеге.

Есімдері ел есінде сақталатын абзал адамдардың бірі - ұстаздар. Ұстаз туралы толғану - қиынның қиыны шығар, сіре... Өліпті таяқ деп білгізген, өмір деп аталатын таңғажайып өлемге жол сілтеген қарапайым жандардың аялы алақаны, жүрек жылыуы парасатты азаматқа ұмытылмас сырлы мезет. Қайтып келмес мектеп өмірін әлі күнге сағынышпен еске аламын. Сонау 1944-45 оқу жылында қазіргі Киевқа

№1 орта мектебінің бірінші сыныпқа барғаным есімде. Ол кезде кластар пешпен бөлінетін. Бір пеш екі класты жылытады. Жағылатын отын-қамыс. Оқулықтар, оқу құралдары жетіспейтін. Киім-кешек, тамақ та тапшы. Сондай жағдайға қарамастан, оқушылар білім алуға деген құштарлығымен, ата-аналарының, мұғалімдердің сөздерін екі етпей орындауымен, үлкендерді сыйлауымен, кішіге қамқорлық, әлсіздерге көмектесуімен және сол сияқты басқа да адамгершілік қасиеттерімен ерекшеленетін.

Мен бүгінгі күнде өзімді оқытып, тәрбиелеген ұстаздарымды ерекше құрметпен еске алып отырамын. Олар: Ә.Ө.Әкімбаева, Ж.И. Иманова, Г.Ф.Кениг, Т.С. Бомбакова, Т.Б. Балабеков, А.И.Иманов, Р.Х.Қадырова, К.А.Ынтықбаев, Е.Б.Балабиев және т.б.

Менің ұстаздарым өз істеріне адал, білікті де іскер, жасандылықтан аулақ, нағыз педагогтар еді!

Ауданымыздың өсіп-өркендеуіне ол кісілердің қосқан үлестері ерекше деп есептеймін. 80 жылдық мерейтой қарсаңында өзімнің көзі тірі ұстаздарымды осы қуанышты мерекеміз құттықтап, дендеріне саулық, өмірлері ұзақ болсын деп тілек білдіргім келеді.

Аға-ұрпақ - ұстаздардың істерін алға апарушы бүгінгі мұғалімдерге нәтижелі еңбек, шығармашылық табыстар, тілеймін.

Құрметті нұралықтар! 80 жылдық мерейтойымызды шаруашылықтың әр саласында лайықты табыстармен қарсы алып, мерекелік іс-шараларды мазмұнды да көркем етіп өткізу үшін ұйымымыздық танытайық!

Ежелден елге құт-береке сыйлаған нұрлы Нұра, керкейіп, гүлдене бер!

Нұрғайша Жағанқызы,

Тарауих намазының сауабы

Рамазан айында Тарауих намазын оқыған адамға Алла тағала әр күніне сауап береді екен. Бұл туралы пайғамбарымыздан хазірет Әли (р.а.) риуаят етіп айтты:

Бірінші күні Тарауих намазын оқыған адам анасынан туылғандай пәк болады.

Екінші күні Тарауих намазын оқыған адамның әке-шешесі мұсылман болған болса, олардың күнәлерін Алла тағала кешеді.

Үшінші күні Тарауих намазын оқыған адамға бір періште дауыс қылып ғамалын рия болмасын, нағыз Алла үшін істе. Алла тағала алдыңғы еткен күнәларыңды мағфират қылды, кешірді деп айтар.

Төртінші күні Тарауих намазын оқыған адам Таурат, Забур, Інжіл және құранның сауабын алады.

Бесінші күні Тарауих намазын оқыған адам Қағбаның ішінде, Пайғамбарымыздың мешіті, Масжидул әл-Ақсада намаз оқығандай сауап табады.

Алтыншы күні Тарауих намазын оқыған адам Байтул Мағмурде, яғни періштелердің аспандағы Құбыласында төуеп еткен кісідей сауап табады және барлық тасттар, таулар, құмдар, ағаштар ол үшін зікір айтып тұрады.

Жетінші күні Тарауих намазын оқыған адам Ферғауынның және Хаманның (орынбасары) Кесалатынан Мұсаға (ғ.с.) жәрдем берген сияқты болады.

Сегізінші күні Тарауих намазын оқыған адам Алла тағала Ибраһимға (ғ.с.) сауап бергендей сауапқа бөленеді.

Тоғызыншы күні Тарауих намазын оқыған адамның ғибадаты Пайғамбарымыздың қылған ғибадаты сияқты болады.

Оныншы күні Тарауих намазын оқыған адамға Алла тағала екі дүниенің жақсылығын насип қылады.

Он бірінші күні Тарауих намазын оқыған адам дүниеден анасының құрсағынан жаңа туылғандай болып өтеді.

Он екінші күні Тарауих намазын оқыған адам қияметте толған ай сияқты жарқырап келеді.

Он үшінші күні Тарауих намазын оқыған адам қияметтің барлық жамандығынан аман болады.

Он төртінші күні Тарауих намазын оқыған адамды періштелер келіп күзлік береді Тарауих намазын оқыған деп.

Он бесінші күні Тарауих намазын оқыған адамға Арш және Құрсиді көтерген, яғни ұлық барлық періштелер салауат айтады.

Он алтыншы күні Тарауих намазын оқыған адамға Алла тағала үкім қылады тозақтан аман қылып жаннатқа кіруіне

Он жетінші күні күні Тарауих намазын оқыған адамға сауап беріледі, яғни пайғамбарымыздың сауабы сияқты.

Он сегізінші күні Тарауих намазын оқыған адамға бір періште дауыс қылып: Ей пенде, Аллла тағала әлбетте саған және әке-шешеңе риза болды дер.

Он тоғызыншы күні Тарауих намазын оқыған адамға Жаннати фир дауыс дережесін жоғары қылады.

Жиырма бесінші күні Тарауих намазын оқыған адамға шаһидтердің, саліхтардың сауабы сияқты беріледі.

Жиырма бірінші күні Тарауих намазын оқыған адамға Алла тағала жаннатың ішінен нұрдан үй салдырады.

Жиырма екінші күні Тарауих намазын оқыған адамға Қиямет күнінде барлық екіншітерден аман алып қалады.

Жиырма үшінші күні Тарауих намазын оқыған адамға Алла тағала қырық жыл еткеннің сауабын береді.

Жиырма төртінші күні Тарауих намазын оқыған адамның дұғасын қабыл етеді.

Жиырма бесінші күні Тарауих намазын оқыған адамды көр азабына бермейді.

Жиырма алтыншы күні Тарауих намазын оқыған адамға Алла тағала қырық жыл еткеннің сауабын береді.

Жиырма жетінші күні Тарауих намазын оқыған адам Сират көпірінен найзағайдың жарқ етіп өтер.

Жиырма сегізінші күні Тарауих намазын оқыған адамды Аллла тағала жаннатта дережесін көтереді.

Жиырма тоғызыншы күні Тарауих намазын оқыған адамға: Ей, пенде, жаннатың жемісінен же, салсабил суымен жуын, көусар суын іш, Мен сенің Раббыңмын, сен менің құлымсың – дер.

Құрметті мұсылман бауырлар!

Пайғамбарымыз (с.ғ.с.): Рамазан айы – үмбетімнің айы және кешірім айы-деді. Олай болса, білмей пендешілікпен істеген күнәларымызға Алла тағаладан кешірім сұрап, жалқаулық етпей құлшылықта болайық. Әмин!

Қасиетті рамазан айындағы ораза ұстау мен намаз оқу уақытының кестесі

Рамазан – адамдарға тұра жол нұсұққаушы, ақ пен қараны айырушы, бекем тұтынатын жол-басшы ретінде құран түсіріле бастаған ай. Рамазан айы туғанын көрген адам бірден ораза ұстайтын болсын. Алла сендерге жеңілдік болуын қалайды. ауырлық түсіргісі келмейді.»

Қыркүйек айының реті	Апта күндері	Сәресі уақыты	Таң намазы	Күннің шығуы	Бесін намазы	Екінші намазы	Ақшам намазы	Құптан намазы
1	Дүйсенбі	3.47	4.47	6.27	13.30	18.00	20.00	21.30
2	Сейсембі	3.49	4.49	6.29	13.30	17.58	19.58	21.30
3	Сәрсембі	3.50	4.50	6.30	13.30	17.56	19.56	21.30
4	Бейсембі	3.52	4.52	6.32	13.30	17.54	19.54	21.30
5	Жұма	3.53	4.53	6.33	13.30	17.51	19.51	21.30
6	Сенбі	3.55	4.55	6.35	13.30	17.49	19.49	21.30
7	Жексенбі	3.56	4.56	6.36	13.30	17.47	19.47	21.30
8	Дүйсенбі	3.58	4.58	6.38	13.30	17.45	19.45	21.30
9	Сейсембі	4.00	5.00	6.40	13.30	17.42	19.42	21.30
10	Сәрсембі	4.01	5.01	6.41	13.30	17.40	19.40	21.30
11	Бейсембі	4.03	5.03	6.43	13.30	17.38	19.38	21.30
12	Жұма	4.04	5.04	6.44	13.30	17.36	19.36	21.30
13	Сенбі	4.06	5.06	6.46	13.30	17.33	19.33	21.00
14	Жексенбі	4.07	5.07	6.47	13.30	17.31	19.31	21.00
15	Дүйсенбі	4.09	5.09	6.49	13.30	17.29	19.29	21.00
16	Сейсембі	4.11	5.11	6.51	13.30	17.27	19.27	21.00
17	Сәрсембі	4.12	5.12	6.52	13.30	17.25	19.24	21.00
18	Бейсембі	4.14	5.14	6.54	13.30	17.24	19.22	21.00
19	Жұма	4.15	5.15	6.55	13.30	17.22	19.20	21.00
20	Сенбі	4.17	5.17	6.57	13.30	17.20	19.17	21.00
21	Жексенбі	4.18	5.18	6.58	13.30	17.17	19.15	21.00
22	Дүйсенбі	4.20	5.20	7.00	13.30	17.15	19.13	21.00
23	Сейсембі	4.22	5.22	7.02	13.30	17.13	19.11	21.00
24	Сәрсембі	4.23	5.23	7.03	13.30	17.11	19.08	21.00
25	Бейсембі	4.25	5.25	7.05	13.30	17.08	19.06	21.00
26	Жұма	4.26	5.26	7.06	13.30	17.06	19.04	21.00
27	Сенбі	4.28	5.28	7.08	13.30	17.04	19.01	21.00
28	Жексенбі	4.30	5.30	7.10	13.30	17.01	18.59	21.00
29	Дүйсенбі	4.31	5.31	7.11	13.30	16.59	18.57	21.00

Ескерту:

- Биыл, 2008 жылы мұсылмандық ай күнтізбесі бойынша қасиетті Рамазан айы 29 күн.
- Қыркүйек айының 26-нан 27- не қараған түн Ләйләтүл-Қадр, яғни қасиетті Қадір түні.
- Сәресі ішу таң намазына 10 минут қалғанда тоқтатылады.
- Ауызды ақшам намазының уақыты болысымен құрмамен немесе сумен ашуға болады
- Тарауих намазы құптан намазының парызынан кейін оқылады, ал үтір-уажип намазы ең соңында жамағатпен оқылады.
- Пітір –садақаны рамазан айының басынан айт намазына дейін беруге болады. Қарағанды облысы бойынша 90 теңге.
- Қыркүйек айының 30 күні Ораза айт мейрамы басталады. Айт намазы 9.00 де.

Нұра орталық мешіті.

«Охотников и рыболовов»

В связи с тем, что произошло изменение в сроках начала осенней охоты, установленных Правительством РК от 11 сентября 2007 года № 792, началом охоты объявляется первая суббота сентября или 6 число 2008 года.

Просьба ко всем членам общества – заблаговременно оплатить членские взносы, приобрести путевки.

Обращается внимание, что в текущем году будет предьявляться повышенное внимание охране природы, экологии и соблюдению требований, предьявляемых по техницимуму и безопасности ведения охоты – строгому соблюдению зон, предназначенных для отдыха дичи на охраняемых водоемах, указанных на аншлагах озер: Шошкөл, Корпеш, Плотина шахтерская, ДСУ-58, Краукомыс, Арықты (Жа-

распай), Малай кудук (Энтузиаст), Саумалкөл, Жарлыгуль (Куланотпес), Жанакурлуский сор, Плотина Гуткөл.

Охота на сельхозгодиях производится в строгом соответствии с Законом «О земле». После каждой проведенной охоты на полях земля должна быть рекультивирована и пригодна для безопасного проведения сельхозработ. Сжигание соломы, травостоя и других растений, оставление после себя на полях пищевых отходов, бутылок, металлолома, загрязняющих природу – строго запрещены.

О.Пронин,
председатель Нуринаского
ОООиР

Санэпидемслужба предупреждает

Профилактика пищевых отравлений и острых кишечных инфекций

Ежегодный анализ инфекционной заболеваемости в Карагандинской области показывает, что в целом сохраняется сравнительно устойчивая эпидемиологическая обстановка. Однако имеются единичные случаи пищевых отравлений, инфекционных и профессиональных заболеваний, гельминтозов и некоторых других болезней, причиной которых служат неудовлетворительное санитарное состояние предприятий общественного питания и торговли, вследствие недостаточной гигиенической грамотности работников этих объектов.

Незнание сотрудниками торговли санитарных норм и правил приводит к тому, что через пищевые продукты передаются инфекционные заболевания, возникают пищевые отравления, которые в основном возникают от употребления в пищу продуктов, загрязненных микробами.

Торговлю овощами, зеленью, фруктами разрешается производить с открытых автомашин, повозок или из корзин, ящиков, мешков на специально выделенных участках. Тару необходимо установить на подставки или настилы, предохраняющие продукты от загрязнения землей. Торговля с земли категорически запрещается.

Настал сезон бахчевых культур, участились кишечные расстройства и отравления. При употреблении бахчевых культур необходимо соблюдать следующие меры предосторожности и правила личной гигиены:

- не приобретать бахчевые культуры вдоль автомобильных дорог,
- перед употреблением тщательно мыть арбузы и дыни с мылом и щеткой,
- не делать надрез на арбузе перед покупкой,
- оставшуюся от употребления часть арбуза хранить на холоде,
- при кишечном расстройстве, связанным с бахчевыми культурами, провести анализ крови и мочи на содержание метгемоглобина.

Так, на территории Нуринаского района на основании распоряжения УГСЭН КО от 26.06.2008 года за № 5-2-11/2243 проводится рейд по контролю за безопасностью реализации бахчевых культур. Проводится отбор проб бахчевых культур в лаборатории КОЦСЭЭ Нуринаского района. Всего отобрано 17 проб бахчевых культур и 150 проб растениеводческой продукции на остаточное содержание нитратов. С повышенным содержанием нитратов -2, реализация данных продуктов запрещена.

Несколько слов о хлебе. Поистине хлеб связывает прошлое, настоящее, будущее. Он велик тем, что нужен повседневно, и заменить

его нечем. «Любая пища преаедается, хлеб – никогда», так гласит народная мудрость. С наступлением теплого времени года не исключена возможность заражения хлеба «тягучей картофельной болезнью». Пораженный «тягучей картофельной болезнью» хлеб приобретает специфический неприятный запах, мякиш, становится липким, а в сильно пораженных местах тянется нитями. Хлеб, пораженный «тягучей картофельной болезнью» даже в самой незначительной степени, является опасным источником инфекции. Поэтому категорически запрещается его переработка и добавления в тесто в виде сахарной крошки или мочки.

При появлении «тягучей картофельной болезни» в печеном хлебе, последний должен быть немедленно удален из производства. Вопрос об использовании хлеба, пораженного данным заболеванием, на корм животным, в каждом отдельном случае решается органами ветеринарного надзора.

Хлеб, который не может быть использован для кормовых и технических целей, подлежит активированию или уничтожению путем сжигания или закапывания в землю на глубине не менее 1 метра, или другим способом, исключающим возможность использования хлеба домашним животным.

В торговой сети помещения, предназначенные для продажи хранения хлеба должны быть сухими, хорошо вентилируемыми, в теплое время года возможно с более низкой температурой.

Количество хлеба, завозимого для продажи в торговую сеть, не должно превышать дневной потребности предприятий. Транспортировка и хранение в торговой сети хлеба «навалом» категорически запрещается. Полки для хранения хлеба должны быть решетчатыми, по мере освобождения тщательно очищаться от остатков крошек хлеба и насухо протираться. Пораженный «тягучей картофельной болезнью» хлеб должен, немедленно удаляться из торговой сети и уничтожаться.

Все покупатели, чтобы избежать того или иного заболевания или пищевого отравления, также должны требовать выполнения продавцами санитарных требований, предъявляемых к работникам торговли и другим торговым лицам.

В.ДЕШКО,
специалист от дела УГСЭН КО
по Нуринаскому району

01 предупреждает

Будьте осторожны при пользовании газовыми приборами

Издавна считалось, что огонь - это друг человека, который дает тепло и жизнь. Со временем человек начал усовершенствовать способы добычи огня, используя для этого различные материалы природы. Наибольшее распространение получило использование таких предметов, как электроплита, электронагревательные приборы, паяльные лампы, газовые плиты и др. В эффективности таких приборов никто не сомневается, да, его можно легко подключить или зажать, удобно регулировать. Казалось бы нет никаких проблем, но в тоже время эти приборы бытового пользования представляют серьезную опасность в неумелых руках. При пренебрежении правил их пользования либо вследствие повреждения каких-либо узлов или деталей может произойти замыкание или утечка газа из приборов.

Так, в канун 8 марта 2002 г. вследствие утечки газа с газового прибора (шланги соединения газбаллона и газплиты) полностью сгорела столовая с. Ахметауылы. Аналогичный случай произошел в жилом доме у гр.Ж. п. Киевка, в котором несовершеннолетний Ж., 1985 г.р., не проверив наличия резинового уплотнения на клапане газбаллона соединил газовую плиту и зажег конфорку, в результате чего произошло возгорание газового баллона, благо газовая плита находилась на улице, что отело от необратимого последствия. Такой же случай произошел в жилом доме у гр. Д. п. Киевка по улице Сейфуллина, в 2007 году в

жилом доме с. Байтуган Нуринаского района у гр. Р. и др. домах п.Киевка.

В целях безопасности от пожаров следуйте простейшим правилам при пользовании газовыми и электроприборами. Прежде чем зажать газовую плиту - убедитесь в ее исправности или же других приборов. Не покупайте газовый баллон у случайных людей, проверьте наличие резинового уплотнителя на клапане газового баллона, исправность шланга газового прибора, поддерживайте состояние не менее 1 метра между самим баллоном и радиатором, не проверяйте утечку газа с помощью спички.

В случае обнаружения запаха газа категорически запрещается: включать свет, зажигать спички и др. электроприборы, следует немедленно проветрить комнату. Не покупайте газовые баллоны у случайных продавцов. Запрещается применять электроприборы кустарного изготовления. Оставляйте без присмотра электронагревательные приборы, применять на аппаратах защиты от короткого замыкания тугоплавкие вставки (отвертки, ложки, вилки толстые алюминиевые прова др.) Уходя из дома, проверьте: отключены ли от электросети все электроприборы - телевизор, утюг, магнитофон, кипятильник, чайник и др. От выполнения этих простых правил зависит благополучие в Вашем доме и доме Ваших близких людей.

Б.Исабеков,
главный специалист
ОПС Нуринаского района

Дорожная полиция информирует

В соответствии с графиком проведения Комитетами МВД РК оперативно-профилактических мероприятий и специальных операций на 3 квартал 2008 года, утвержденног Министерством внутренних дел от 27.06.2008 г. №56-3735 и протоколом заседания областной комиссии по безопасности дорожного движения при замесителе акима Карагандинской области от 14.08.2008 г, в целях предупреждения детского дорожно-транспортного травматизма. В период с 25 августа по 3 сентября 2008 года на территории Нуринаского района про-

водится декада «Внимание - дети!» В связи с чем просим общественность, СМИ участвовать в данном мероприятии. Водителям транспортных средств быть внимательными при передвижении на улицах прилегающих к общеобразовательным учреждениям соблюдать требования дорожных знаков, не превышать установленный скорость движения, быть внимательным к детям-пешеходам.

И.о начальника ОДП ОВД Нуринаского района майор полиции ДЮСЕКЕЕВ Ж.Ж.

Қарағанды облыстық телеарнаға 50 жыл

Ұмытылмас кездесулер

Қай қызметтің болмасын қыр-сыры мол болады ғой. Әсіресе, журналистер саласындағы жұмыстың қаншалықты қызығы мол болса да қиыншылығы мен жауапкершілігі де аз болмайды. Оның ішінде телевидение журналистерінің қыруар жұмыстарын ерекше айтуға болады. Өйткені, ондағы атқарылар жұмыстардың нәтижесі бір адамның ғана емес, бірнеше адамның бірігіп істеген іскерлігіне байланысты. Соңғы нүктесі сол ұжымның арқасында дайындалған телевизиялық хабардың көрерменнен оң бағасын алып жатса, одан асқан бақыт жоқ сияқты. Жұмыс бабымен талай адаммен жүздесіп, сұхбат-әңгіме құрасың, бірақ барлығы да бірдей есте қала бермейді. ал қайсы бірі есіңнен кетпейді.

1992 жылы қыркүйек айының алғашқы күндері еді. Күз айы болса да күннің ыстығы онша қайта қоймаған, жайма-шуақ кезі болатын. Облысымызға Қазақстан Республикасының тұңғыш Президенті Н.Ә.Назарбаев жұмыс сапарымен келіп жатқан. Сол сапарды бастан-аяқ түсіріп, облыс жұртшылығына көрсету тек біздің еншімізде болатын. Алдын-ала жасалынған жұмыс кестесі бойынша (ол сапар кестесі ақмиятта бекітіледі) менің еншіме сол кездегі Ульянов (қазіргі Бұқар жырау) ауданына қарасты «Победа» совхозында жанадан құрылған шаруа қожалығы тиген еді. Кәсіпкерлікпен енді айналыса бастаған шаруашылықтың орналасқан жері «Победа» совхозынан 1-2 шақыры жерде болатын. Дәлірек айтқанда, Кузнецк совхозына барар үлкен жолдың сол қанатында. Операторымыз арнайы білімі бар тәжірибелі Сәтбек Болатов деген жігіт. Ол келіктен түсе өз жұмысына кірісіп кетті. Жан-жақтан түсіріп жатыр. Президент аудан, облыс басшыларымен басқа да ресми адамдармен ұзақ әңгімелесті. Әңгіме соңынан Президент бастаған топ белектеу тұрған киіз үйге кіріп кетті. Ендігі міндетіміз үйден шыққан соң, Президенттен сұхбат алу. Ол кездегі сұхбатты жазу қазіргідей бейнекамераға емес, салмағы 15 кг-дай аспалы кассеталы радиоаппаратқа жазылатын. Оның жұмыс істеуі де өзгеше. Кассеталы дыбыс жазғыш тетік кинокамераға жалғанады да, басталарда оператордың бұйрығын тосасын. Дауыстың қалыпты жазылуын реттеп тұратын арнайы көрсеткіштер болады, бақылап реттеп тұрмасаң дауыс ырғағы бұзылып бүлінеді. Ондай сапасыз дыбысты ОТК дегендерін фирме жібермейді. Біз тас-түйін өзін түрдік. «р» қобалжуымыз. Бір кезде қонақтар киіз үйден шығып қайтуға бет алғанда, біз Президентке қарай жақындай бердік.

- Ассалаумағалейкум, Нұреке! – деп сәлем бердім. Ол кісі де бірден жылы шырай танытып: - О...о...Мәке, уағалейкумассалам! – деп қолымды алды. Сен осында істейді екенсің ғой. Дурыс-ақ! Сурақ қоясың ба? – деді.

- Иә, сұрағым бар, – дедім. - Онда қоя ғой, – деп сұрағымға жауап беруге дайын екендігін білдірді. Әрине, мен ауылшаруашылығында болып жатқан оң өзгерістермен, оның болашағына байланысты алдын ала дайындап қойған сұрақтарыма Елбасы тиянақты да, нақты жауап берді.

Жазылған дауыс сәтсіздіктерден аман екен. Сол қалпында түгелімен кешке эфирден өтті. Ал, енді Президенттің атымды атымай «Мәке» деп сәлем беруінің себебі мынада еді:

1968-1973 жылдары мен облыстық комсомол комитетінде қызмет атқарған болатынмын. Ал, Н.Назарбаев сол жылдары Теміртау қалалық комсомол комитетінің І-ші хатшысы болып

жұмыс істеді. Сол кездері қызмет бабымен талай рет кездесіп, әңгімелескенім, кейде телефон арқылы сөйлескенім есінде қалған болса керек. Арада қанша жылдар өтсе де мені танып, ұмытпағанына қатты риза болдым. Телеарнада бас-аяғы 20 жылға тарта жұмыс істедім. Жаңалықтарда редактор, басқа редакцияларда аға редактор, төрағаның экономика және өлеуметтік сала жөніндегі орынбасары, бас продюсер, коммерциялық «Шырақ» редакциясын ашып, оны басқардым. Нарық заманының талабына сай көрсетілген қызметтің бәрі ақылы, бәріне ақша төлеу керек. 90-шы жылдардың орта тұсында республикалық деңгейдегі «Қазақтелеком» АҚ-ның облыстағы телерадиохабарларын тарату орталығы эфирден өтетін хабарлардың әр сағатына ақша сұрайтын болды. Басқаша жұмыс істеудің мүмкін еместігін ескертті. Сол кездің өзінен-ақ біз тәулігіне 14 сағат эфирден жұмыс істейтін-біз. Ақшаға шақсаң қыруар теңге. Ендігі амал тек қана хабар тарату станциясын сатып алу. Сол кезден-ақ басқа да облыс телерадиокомпаниялары да осындай амалға көше бастаған еді. 1997 жылы біздің компанияның төрағасы болып Сәбит Байдалы келген болатын. Жаңа келген адам өлі ешкімді тани қоймайды. Ал, қол үшін беретін Республикалық телерадиокорпорацияның күш-қуаты да шамалы еді. Бір гана жол тұрды эфирден не шығасың, не шықпайсың. Бар салмақ өзімізге түсті. Амансыздан осындағы «Валют Транзит Банкісіне» жүгіндік, олар бізбен жұмыс істейтін. Беретін жарнама-хабарландырулардың есебінен 3 миллион теңге қарыз алып, келісімшартқа отырдық. Бір жарым жылдың орнына бір жылда өтеп шықты. Сөйтіп, бар ақшаны Новосібірдегі бір электр зауытына аударып, сатып алған хабарлар тарату станциясын өз мамандары келіп, шамалы уақыттың ішінде жүйелен қойып берді. Құрылған станциямен жұмыс істеу үшін «Қазақтелеком» АҚ-нан рұқсат құжат алу керек, онсыз болмайды. Қаңтар айында құрылған станциямыз мамырға дейін іске қосылмай тұрды. Әр жаққа айтқан, жазған тілектеріміз аяқсыз қалып жатты. Бір жапырақ қағаз жалғыз ғана «Қазақтелеком» АҚ-ның бастығының қолында тұрды. (Бірақ төлейтін ақшамызды өз табысымыздан телп жаттық, әрине өте ауыр уақыт болды). Мамыр айында мен Астанаға барып, сол кездегі мемлекет хатшысы Ә.Кекілбаевпен, республикалық тәртіп сақтау кеңесінің төрағасы О.Әбдікәрімовпен сұхбат-хабар дайындадым. Оларға жағдайды айтып, көмектесулерін сұрадым. Ертеңіне келсем станциямыз жұмыс істеп тұр. Ұжым қуанышында сол күні шек болмады. Айына 3 миллионнан асыра ақша тауып отырдық. Бұл табыс сол кездің ауыр тұрмысына айтарлықтай демеу болды. Бұл, әрине, менің гана еңбегім емес, өз істерінің мамандары Р.Искакова, Н.Архипова, Л.Серебрякова, Б.Момынова, М.Аяғанов, В.Бессуднов, В.Амочаев, В.Курилов т.б. адамдардың қосқан үлестері еді. Қандай қызметте болсаң да, өз орнында басқалар түйілмейтіндей, бойында бар адамгершілік қасиетіңмен адал қызмет өтсең, адами борышыңның орындалғаны емес пе? Елдің еңселі, мекеніміздің дәулетті болуына үлесімізді қоса білейік, ағайын!

МАРАТ ДҮЙСЕНБИН,
теледидар ардагері

Қарағанды облыстық телеарнасының жылнамасынан

- 31.08.1958 ж. Қарағанды телестудиясы шахтерлер күніне арналған кинобағдарламамен алғаш рет эфирге шықты.
- 04.10.1958 ж. Хабар жүйелі түрде (аптасына 4 рет – сәрсенбі, сенбі және 2 рет жексенбіде) таратыла бастады.
- 11.10.1958 ж. Азия және Африка елдері жазушыларының конференциясы жайлы алғашқы студиялық хабар эфирге берілді.
- 1958 ж. қазан Қарағанды облысын Ленин орденімен марапаттауға арналған мерекелік салтанатынан алғашқы кино түсірілді.
- 1959 ж. «Ірі планмен» атты алғашқы сатиралық тележурнал эфирге шықты.
- 1960 ж. «Рождение батыра» атты алғашқы хроникалық деректі фильм жасалды.
- 1961 ж. «Қарағанды» қонақ үйі құрылыс объектісінен алғашқы тәжірибелік сынақ бағдарламасы түсірілді.
- 1 Мамыр күніне арналған еңбекшілердің шеруінен ЖТС жүйесі арқылы алғаш бағдарлама жасалды.
- Ғабит Мүсіреповтің «Оянған өлке» романы бойынша қазақ тіліндегі алғашқы телеспектакль қойылды.
- 1962 ж. «События и люди», «Жаңалықтар» атты күнделікті ақпараттық бағдарламалар өмірге келді.
- 1963 ж. Қарағанды телеарнасының хабары Алматы қаласында алғаш рет көрсетілді.
- 1964 ж. Орталық телевизияға алғашқы шығу. «На дорогах семилетки» атты Қарағанды телеарнасының туындысы Мәскеуде және Киевте көрсетілді. «Совхоз называется «Киевский» атты телефильм КСРО мемлекеттік телерадиосының үш дипломымен марапатталды.

- 1965 ж. Орта Азия және Қазақстан телевизиялық фильмдерінің фестивалінде «Теңіз, біз әлі кездесеміз» атты фильм дипломға ие болды. Осы жылдан бастап Николаев, Попович, Волков, Терешкова және т.б. космонавтардың жерге қону сәтінен үздіксіз кинотүсірілімдер жүргізілді. Алғаш рет неміс тіліндегі телебағдарлама көрсетілді.
- 1967 ж. Телевизиялық фильмдердің екінші Бүкілодақтық фестивалінде «Үкен Тұрмағанбетов» және «Рекорд жаңғыртушылар» атты екі жұмыс көрсетілді.
- 1968 ж. Композитор Тәттімбеттің өмірі мен шығармашылығы жайлы «Ғасыр үні» атты алғашқы түрлі-түсті телевизиялық фильм жасалды.
- «Восток» жүйесі бойынша Орталық телевидениенің алғашқы бағдарламалары қабылданды.
- 2006 ж. Қазақстан халықтары Ассамблеясы жариялаған республикалық байқауда «Сарыарқа - қолыбыз дружба» атты циклдық телехабар азаматтық татулық пен ұлтаралық келісім тақырыбын ашқаны үшін екінші орынды жеңіп алды. Авторы – С.Васильева.
- Телеоператор Қ.Әлиев Қарағанды облысы әкімінің «Алтын сұңқар» сыйлығын «Байқағыштығы үшін» номинациясы бойынша иеленді.
- Таралым сапасын арттыратын күштілігі 3 кВт қабылдағыш орнатылды. Жаңа эфирлік аппараттық студиялық бөлім өндіріске енгізіліп, DVCAM форматындағы заманауи монтаж үстелі орнатылды.
- 2007 ж. Қарағандыда «Қазақстан» ұлттық арнасының 50 жылдығына орай Ақмола, Қостанай, Солтүстік-Қазақстан облыстарының қатысуымен «Дидар» аймақтық телефестивалі өткізілді. Фестиваль әділқазылары Қарағанды телеарнасының жетістіктерін жоғары бағалады. Редактор С.Васильеваның «Телевидение – талант, призвание, успех» тақырыбындағы ток-шоуы «Теледидар – менің тағдырым» бөлімі бойынша жеңімпаз деп танылды. «Алтын аймақ адамдары» бөлімі бойынша редактор Б.Ыбыраеваның «Архивы будущего» деректі фильмі екінші орынды иемденді.

Есімде жүрген естеліктер.

1943 жыл еді. Соғыстың қызып жатқан шағы. Тездетілген әдіспен мұғалімдер даярлайтын екі жылдық курсты бітірген мені Жаңақос ауданына бастауыш мектепке мұғалім қылып жіберді. Дәл осы жылы Алматыда көркемөнерпаздардың республикалық байқауы өтіп, өңді ретінде осы байқауда бақ сынаған мен жүлделі бірінші орынды жеңіп алдым. Осы байқауда алған бірінші орын менің бағымды ашты десе де болады. 1945 жылы Қарағанды радиокomiteтінің үлкен хорының көркемдік жетекшісі Борис Александрович Орловтың ұсынысы бойынша радиокomiteтінің сол кездегі төрағасы Жақан Рахымов мені Қарағанды радиосының солисі болып қабылданып деген бұйрық шығарды. Сөйтіп мен сол кездегі қазақтың атақты әншілері. Қазақ ССР-нің Халық әртістері Қали Байжанов, Жабай Тоғандықов (менің әкем) сондай-ақ Жаңыл Қартабаева, Алтын Әлиева сынды әйгілі әнші апаларым ән айтатын үлкен ұжымға мен де жеке дауыспен ән сапатын өнші болып қабылдандым.

1950 жылы аталмыш хор таратылып, жоғарыдағы аттары аталған әншілердің барлығы Қарағанды филармониясына ауысты. Маған жас балаларымды бағып екі-үш жылдай үйде отыруыма тура келді. 50-інші жылдардың орта кезінде радиокomiteтте Мәди Сәрсенбаев деген кісі төраға болып келді. Сол кісінің ұсынысымен мен екінші рет радионың солисі болып қабылдандым. Айына эфирге төрт-ақ рет шығатынмын. Өнді тікелей эфирде айтатын өдік. Бұл өте қатты жауапкершілікті талап ететін. Менің бағдарламамды тыңдарманға Майра Ахметова атты диктор хабарлайтын. Бұл жолы радиокomiteтте үш жылдай еңбек еттім. 1958 жылы Қарағанды телерадиокomiteті ашылып, жұбайым Қаратой Қайыпұлы маған телевидениеге баруға кеңес берді. Өзі радиокomiteттің қазақ бөлімінің бас редакторы еді. Телерадиокomiteттің тұңғыш төрағасы Қ Қасымжанов деген кісі сайланған екен. Кейін аталмыш мекемені ұзақ жылдар бойы басқарған Қали Аманбаев ол кезде төрағаның орынбасары еді. Мені Қалекен бірден режиссердің көмекшісі ретінде шатқа алды.

Тұңғыш режиссерімнің аты-жөні Евгений Александрович Штейнбрехт деген неміс азаматы еді. Ол кісі Мәскеудің Кіші театрында режиссерліктен дәріс берген тамаша білімдер адам болатын. Алғашқы ұстазым ретінде осы кісіні үнемі ілтипатпен еске аламын. Маған режиссерліктің қыр-сырын осы кісі жалықтастан үйретумен болды. Ол маған: «режиссерлік деген өте қиын мамандық. Оған Тәңір берген тұма талантпен қоса ынта жігер, есте сақтау қабілетінің күштілігі керек. Режиссер алдымен сахна өнерінің қыр-сырын терең білуі керек, сондай-ақ актер мүмкіншілігін сезуі қажет және бай фантазия иесі болуы шарт. Автордың идеясын қай қырынан, қандай формада іске асыра алады? Режиссер осы жұмбақтарды шеберлікпен шешіп, автор идеясын жүзеге асыра білуі керек» деуші еді. Ол кісінің жұбайы Клавдия Владимировна Богрова өзінің асисенті болып жұмыс істеді. Кейін К.В.Богрованың орнына мен асисент болып басқару пультіне отырдым. Әдеби-драма редакциясында мен ол кісіден сахна безендіруді, суретшімен жұмыс істеуді үйрендім. Штейнбрехтен кейін менің режиссерім Айтуған Салықов болды. Бірде Бейімбет Майлиннің «Раушан коммунист» спектаклін қоятын болдық.

Раушан коммунист болып алғашқы дикторымыздың бірі – Галина Рахимова ойнайды. Ол кезде әр телеспектакльге арнайы көркем суретті киноүзінділер түсірілетін. Режиссерім Айтуған Салықов киноүзінділер түсіруге Балқашқа аттанып кетті. Маған майланбаған арбаның ойбайлап шикылдаған даусын, бозтарғайдың шырылдаған үнін, сарқырап аққан бұлақтың сылдырын іздеп табуға, сондай-ақ студияға екі киіз тігіп қоюымды бұйырды. Ол аздай бірнеше мылтық, қылыш, түрлі костюмдер, тағы да майда-шүйде заттарға тапсырыс беріп кетті. Әрине, мен асисент ретінде ол кісі іссапардан келгенше осы тапсырманың барлығын тап-түйнақтай қылып орындап қоямын. Егер де режиссер эфирге аяқ астынан шыға алмай, ауырып немесе басқадай жағдайға ұшырап қалғанда мен режиссер ретінде пультке отырып тізгінді қолға аламын. Ол кезде асисенттен осындай жауапкершіліктің барлығы талап етіледі. А Салықовпен жеті сегіз жыл жұмыс істеген соң, «Балалар және жастар» редакциясына ауыстым. Аталмыш редакцияда Құтпан Ералін деген режиссермен екі жылдай бірге істедім.

Алғашқы редакторымның аты жөні Ахмедия

Әлғожин еді. Қаламы жүйрік талантты журналист болуымен қатар ол жапп мәдениетті адам болатын. Манайындағы әріптестерінен ақыл кеңесін аямайтын, шығармашылық адамдарын терең түсінетін өте парасатты адам еді. Тағы да бір айтулы редакторымның бірі ретінде Тілеухан Жүсіповты айтар едім. Бұл кісі телевидениеде редактор, кейін бас редактор, студияның директоры да болған кісі. Кейін облыстық «Орталық Қазақстан» газетінің бас редакторы болып қызмет етті. Өте кішіпейіл, адамгершілігі мол адам еді. Сыртқы мәдениеті мен ішкі мәдениеті бірдей қабысқан осы аяулы азаматпен көптеген зауыт, фабрикаларға, өндіріс орындарына барып хабарлар жасадым. Қазақ музыкалық редакциясының редакторы болған Жәнібек Мұзафаровпен де үш жыл еңбек еттім. Кейін аталмыш редакция қысқартуға ұшырады. Кәмен Ахметов менің ең соңғы редакторларымның бірі. Ол «Көмірлі Қарағанды», «Партия тұрмысы» атты циклді хабарлар жасады. Ол хабарлардың жүргізушісі Сібір Кәрібеков деген азамат болатын.

Барлығымыздың ұстазымыз Қарағанды телевидениесінің негізін салушылардың бірі Қали Аманбаев еді. Ол кісі өмірінің соңында «Жизнь, отданная Отчизне» деген кітап жазып бастырды. Бір жолы жазған кітабын қолтаңбасымен маған сыйға тартты. Онда былай деп жазылған: «Қарағандының телевидениесімен бірге өскен көмекші, ассисент, режиссер деген мамандықтарды толығынан меңгерген Рәбиға Жаббаеваға естелік ретінде осы кітапты ұсынып отырмын. 10/1 – 05ж» Қалекеннің қолтаңба ретінде қалдырған бір ауыз пікірі менің телевидениеге сіңірген еңбегіме берілген баға деп білемін. Қазір жоғарыда аттары аталған редакторлар мен режиссерлердің ешқайсысы арамызда жоқ. Менің жасым 83-тен асты. Сол аяулы жандардың аруағының алдында басымызды иіп тағзым етемін және олар туралы естелік айту, ол кісілердің өнегелі өмір жолдары туралы жас ұрпаққа жеткізу менің парызым деп білемін.

Телевидениеде істеген жылдары мен ұмытпайтын ерекше бір дата бар. Ол Қарағанды студиясының ең алғаш эфирге түрлі түсті форматпен шыққан күні. Бұл 1984 жылдың 5 наурызы еді. Дәл осы күні ЖТС-мен Сәкен Сейфулин атындағы облыстық қазақ драма театрының холында 8 наурыз халықаралық әйелдер мерекесіне арналған «Құрбылар» атты хабар жаздық. Әлі есімде - хабардың редакторы: Дәния Омашева, режиссері Рәбиға Жаббаева, операторлары Виктор Холодков, Илья Шари, Марат Сүлейменов, режиссердің көмекшісі Айман Упашева делініп эфирден беріліп еді.

Сол кездегі менімен бірге істеген жастар қазір «Қазақстан – Қарағанды» телеарнасының аға буын өкілдеріне айналды. Мәселен сол кездегі жас редактор Әли Тойжігітовпен ұзақ жылдар бойы хабарлар дайындадық. Әлі есімде «Семья және мектеп», «Ата-аналар бұрышы», «Денсаулық» атты авторлық бағдарламалары жұрт көңілінен шығып жататын. Қазіргі тәжірибелі режиссерлер Икен Құрманбетова, Рахима Искакова, Айман Упашевалар менің көмекшілерім, асисенттерім еді. Олар жоғарыда есімдері аталған азаматтар өмірлерін арнаған Қарағанды телестудиясының туын құлатпай қазіргі заман талабына сай қызмет істеуде. Бүгінгі күні мен өз ісінің мамандары, мықты, кәсіп журналистер деп мына есімдерді атаар едім: олар Гүлнәр Бұхарбаева, Клара Долдинова, Галина Балбекова, Әли Тойжігітов, Жәніс Кенжеұлы, Ерлан Төлеутай, Айтбала Сүлейменқызы. Аттары аталған журналистердің ерен еңбегінің арқасында «Қазақстан – Қарағанды» телеарнасы облысымыздағы көптеген телеарналардан оза шауып, биік бедепке ие болып отыр.

1968 жылы Алматыға екі жарым сағаттық қазақша-орысша бағдарлама апардым. Режиссер Айтуған Салықов сол жолы Сәкен Сейфулиннің ролін ойнауға байланысты режиссерлік пультке мен отырдым. Осы кезден бастап менің телевидениедегі режиссерлік еңбек жолым басталады. Ал жалпы Қарағанды телерадиокomiteтіне 45 жыл ғұмырымды арнаппын. Оның ішінде 15 жылы радиоға, қалған 30 жылы телевидение еншісіне бұйырылты. Адал қызмет еттім. Шүкіршілік етемін және өзімді бақытты жанмын деп санаймын. Жарты ғасырлық тарихы бар Қазақ теледидары өлі де халқымызға адал қызмет ете береді деп сенемін.

РӘБИҒА ЖАББАЕВА,
теледидар ардагері

Редактор Айжан Қуаш «Үшінші сектор» хабарымен Қарағанды облысы әкімінің сыйлығына ие болды. Қазақ теледидарының 50 жылдығына арналған көрме сайысында Қарағанды телеарнасы үздік шықты. Тележурналистер Г.Балбекова мен Ә.Тойжігітовке, телеоператор М.Ғабдуллинге, Қарағанды телеарнасының алғашқы дикторларының бірі Г.Рахимоваға Қарағанды облысы әкімінің жыл сайынғы «Алтын сұңқар» сыйлығы табыс етілді.

2008 ж. «Қазақстан» РТРК» АҚ басшылығы бұл жылды телеарна ардагерлері жылы деп жариялады. Облыстық телеарнаның дамуына өзіндік үлес қосқан бас инженер В.Амочаев, редактор Г.Балбекова, аға телеоператор М.Ғабдуллин және телеарна ардагері Г.Рахимова ҚР Мәдениет және ақпарат министрлігінің «Мәдениет қайраткері» омырау белгісімен марапатталды. Аға режиссер Р.Ысқақова мен телеоператор М.Сүлейменов «Алтын белгі» белгісімен марапатталды. Аға дыбыс режиссері Г.Шияева, видеоинженерлер В.Мартюшин мен С.Архипов және жарық қоюшы А.Зенгер Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрлігінің мақтау қағазымен марапатталды. Тоғыз қызметкеріне «Қазақстан» РТРК» АҚ басқарма төрағасының арнайы алғыс хаты тапсырылды. Қарағанды телеарнасының ардагері М.Ахметова, редактор А.Тезекбаева және телеоператор М.Сүлейменов Қарағанды облысы әкімінің жыл сайынғы «Алтын сұңқар» сыйлығының иелері атанды.

Бүгінгі таңда «Қазақстан-Қарағанды» телеарнасы қазақ және орыс тілдерінде эфирге 25-тен астам алуан тақырыптағы төлтума туындыларды дайындайды. Тәулігіне 14 сағаттық эфирлік таралымның 45 пайызынан астамын өзіндік өнімдер құрайды. Күніне бір сағат спутниктік байланыспен ақпарат таратылады. Үлкен павильонның жарық беру және желдеткіш құрылғылары жаңартылды. «Қазақстан» РТРК» АҚ басқарма төрағасы Д.Әбдіхамитов мерейтой құрметіне телеарнаның 6 қызметкеріне қызметтік пәтерлерін меншіктеріне берді.

Заятра – День шахтера

Нуринский вклад в экономику республики

В нынешнем Послании народу Казахстана Президент страны Нурсултан Абишевич Назарбаев первым из приоритетных направлений в решении краткосрочных и среднесрочных задач определил добывающий сектор экономики. Четкое представление о действенности политики развития Казахстана и современном состоянии отрасли прослеживается на примере АО «Шубарколь комир». На сегодня это одно из молодых крупных перспективных угольных предприятий Казахстана, занимающееся добычей угля открытым способом. О том, как идут работы на разрезе, нам рассказывает президент АО «Шубарколь комир» Т.А. Акбаев.

- Тулеген Ашикбаевич, несколько слов о разрезе.

- Разрез основан более 20 лет назад в 1985 г. Развивался и строился как разведочно-эксплуатационный разрез. Намечаются и выполняются инвестиционные программы развития и модернизации производства. Инвестиции за этот период составили более 4-х млрд. тенге. Существенно выросли объемы добычи и вскрыши, обновлен парк горного, горно-транспортного и железнодорожного оборудования, внедрены более совершенные технологии горных работ.

Уголь нашего разреза - бесценный дар Казахстанской земли. Высокая калорийность (до 600 ккал/кг) и низкая зольность нашего угля (в пределах 8%) по праву могут отнести его к экологически чистым энергоносителям (содержание серы не превышает 0,5%) по стоимости и параметрам, близким к газу. С окончанием сроков «газовой паузы» за нашим углем большое будущее не только как энергетического сырья, но и как уникального продукта химической переработки.

- За этот уже немалый, но еще и недостаточно большой период в какие годы была достигнута максимальная добыча угля и за счет каких сил?

- Прошлый год был для нас наиболее рентабельным. Максимальная добыча угля - 5,03 млн. тонн (минимальная отмечалась в период снижения угледобычи в Республике Казахстан в 1999 году - 991 тыс. тонн). Прошедший период текущего года для АО «Шубарколь комир» был удачным и в финансовом, и в инвестиционном плане. Добыто 3 млн. 200 тыс. т. угля, до конца года мы планируем выйти на 6 млн. тонн. Это позволит выполнить инвестиционную программу года в объеме около 3-х млрд. тенге, что на 55 процентов больше, чем в прошлом году. Для этого мы имеем все возможности и резервы.

Согласно комплексному проекту освоения и разработки Шубаркольского месторождения, разработанного ОАО «Карагандаугольпрошахт и К», добыча угля в период 2008-2010 гг. должна составлять 8000 тыс. тонн, 2011-2012 гг. - 12000 тыс. тонн.

- Куда экспортируется ваш уголь и есть ли постоянные потребители?

- Постоянными потребителями нашего угля являются АО «Алюминий Казахстана», АО ТНК «Казхром», АО «АрселорМиттал Темиртау», Балхашский горно-металлургический комбинат корпорации «Казахмыс», АО «Соколовско-Сарбайское горнопромышленное объединение», АО «Казцинк, ТОО «Сарыарка Спецкокс». Уголь экспортируется также в 14 стран мира: Россию, Киргизию, страны Балтии, Украину, Венгрию, Италию, Германию, Турцию, Польшу, Болгарию, Финляндию, Данию. Я уже не говорю о населении нашего района и области.

- Кроме добычи угля, какие еще системы в области инновационного развития действуют на разрезе?

- На предприятии разработана и действует интегрированная система менеджмента по трем международным стандартам ИСО 9001-2000, ИСО 14001-2004, OHSAS 18001-1999, включающая систему менеджмента качества (СМК), систему менеджмента окружающей среды (СМОС) и систему менеджмента охраны здоровья и безопасности труда (СМОЗ и БТ).

В рамках реализации программ диверсификации, импортозамещения и индустриально-

инновационного развития РК на площадке АО в кратчайшие сроки в 2005 году начат и уже в 2006 году был построен завод по производству спецкокса производственной мощностью 300 тыс. тонн. В настоящее время опытно-промышленная установка вышла на производство 230 тыс. тонн спецкокса в год, основными потребителями которого являются предприятия не только Казахстана, но и России и Украины.

- Сейчас много говорится о социальной ответственности бизнеса, на что обращает внимание и наш Президент в своем Послании. Что в этом плане делается на разрезе?

- Одним из приоритетных направлений нашей политики является социальная сфера, что отвечает задачам, поставленным Президентом страны Н.А. Назарбаевым в Посланиях народу и концепции развития гражданского общества в Казахстане. С первого сентября т.г. состоит объединение АО «Шубарколь комир» и ЗАО «МУГОТЭКС», после чего численность коллектива составит более 2-х тысяч человек.

- Нами немало внимания уделяется улучшению социально-бытовых условий трудящихся разреза. Ежегодно на содержание объектов социальной сферы расходуется более 4 миллионов тенге, а на решение социально-бытовых вопросов и предоставление социальных гарантий работникам выделяется порядка 35 миллионов. Только в текущем году на строительные-ремонтные работы отпущено более 65 миллионов тенге. В вахтовом поселке завершено строительство и сдано в эксплуатацию два общежития на 152 места, отремонтирована столовая, проведен капитальный ремонт в банно-прачечном комбинате, введена новая хлебопекарня, планируется ремонт спортзала на территории вахтового поселка и в г.Караганда. Отремонтирована и благоустроена база отдыха на озере Топар «Шубар» с пропускной способностью 650 человек в месяц.

Кроме того, работникам выделяются льготные путевки в дома отдыха и санатории, выдаются беспроцентные ссуды на лечение, обучение, приобретение жилья. Проживающим в домах с печным отоплением на отопительный сезон отпускается 9 тонн угля по себестоимости, многодетным родителям - пособия на детей к учебному году, подарки к Новому году и другим праздникам. Словом, предусмотрен многогранный социальный пакет, который отражен в коллективном договоре между администрацией и профсоюзным комитетом.

- Гордостью любого коллектива являются люди. Кого вы можете в канун праздника отметить особо?

- Прежде всего, это талантливые современные руководители, высококвалифицированные специалисты, рабочие. Большой вклад в достижение разрезом высоких технико-экономических показателей внесли передовики - кавалеры знака «Шахтерская Слава», «Трудовая Слава»: Кабдуллин К.Ж., Муратов Д.А., Аскарсов С.О., Желтогузов Е.К., Медиев Б.К., Мельник Ф.Т., Грошев В.А., Дровяников В.М., Тасырбаев Е.К., Анисов В.В., Аримбаев Г.К., Вильямс Р.Ф., Кыдыралин Б.С., Жапелов К.У., Гарифуллин Р.М., Дильдибеков Т.Т., Тыщенко В.Е., Гашков В.В., Бакиров Т.Д., Королев Е.А., Касенов О.

Оспанова Ж.Р. и многие другие. За годы существования разреза сформировались и трудовые семейные династии. Так, например, на горном участке работают: Садчиков Виталий Петрович и сын Александр; Томилин Иван Григорьевич и сын Дмитрий; Фаттахов Темиржан Талипович и сын Рафаиль; Пах Валерий Павлович и сын Андрей. Не первый год трудятся на разрезе братья Алыкеевы Ербол и Абдыманнап, Бризицкий Владимир и Павел, Кыдралины Болат, Канат и Мурат, Абдикаримовы Рамазан и Ержең. Это наша и гордость, и надежда, и пример молодым.

В преддверии Дня Конституции и профессионального праздника - Дня шахтера, хочу поздравить коллектив АО «Шубарколь комир» всем горнякам области, нашим партнерам - здоровья, счастья, благополучия и дальнейших трудовых достижений!

- Мы также присоединяемся к поздравлениям и благодарим Вас за этот небольшой экскурс. Пусть уголь Шубаркуля всегда будет востребованным!

«Біздің болашағымызға бағытталған бағдарламалардың барлығын да іске асыратын бүгінгі жастар, сондықтан жастармен қалай жұмыс істеу керек екендігін басты назарға алуымыз қажет».

Н.Ә. Назарбаев Қазақстан жастары III Конгресінде сөйлеген сөзінен.

Иә, президентіміз «Жас Отан» ЖҚ республикалық 1-ші съезінде сөйлеген сөзінде «Егемен еліміздің тұлымды ұлы мен бұрымды қызы сендерсіңдер, сендер үшін барлық жағдай жасалуда, ел болашағы сендердің қолыңда, егемен еліміздің желбіреген көк туың аға ұрпақ ертеңгі күні сендердің қолдарына тапсыратын болады» деген сөздерін тебірене айтқан еді. Еткен аптада, яғни тамыз айының 22-23 жұлдызында облыс әкімінің бастамасымен, ішкі саясат департаментінің ұйымдастыруымен жыл сайын өткізіліп тұратын «Ү облыстық ауыл жастарының форумы» Осакаров ауданының Литвинов мектеп-интернаты базасында өткізіліп, тісінше Нұра ауданынан да аталған форумға 10 делегат барды. Атап айтсақ ішкі саясат бөлімінің бастығы Қыпшақбаев М.А., «Жас Отан» ЖҚ кеңесінің атқарушы хатшысы Түсіпов Б.К., жастар ісі бойынша бас маман міндеттерін атқарушы Барларов Ж.Д., Ахметова С.С., Денисенко Ю.Н., Сaitова М.А., Ханнанов Р.Р., Усенбеков Б.К., Жұмабеков Н.С., Уменов Бақытжан Рауан сынды ауданымыздың қоғамдық-саяси өміріне белсенді араласып жүрген жігіттеріміз бен қыздарымыз аталған іс-шараның басы-қасында болып қайтты. Форумның ресми түрдегі ашылу салтанаты болып ту көтеріліп, әңұран ойналды. Облыс әкімінің құттықтау сөзі оқылып, ІСД бастығы И.Ю. Любарская мен Осакаров ауданының әкімі Орал Кабиұлы да өздерінің жастарға деген ыстық лебіздерін жеткізді. Бұдан кейін әр ауылдың бетке ұстар жастары аудан әкімдерінің ұсынуымен облыс әкімінің мақтау қағазы мен бағалы сыйлықтары табыс етілді. Нұра ауданы атынан мұндай қошеметке К.Мыңбаев ауылының жас маманы

Ханнаов Р.ие болды. Ары қарай алдын ала берілген тізім бойынша жастарды 4 топқа бөліп, семинар-тренинг және «Ауыл жастарының проблемалары мен оны шешудің жолдары» тақырыбындағы дөңгелек үстелді ІСД бастығы Любарская И.Ю., Осакаров ауданы әкімінің орынбасары мен ІСБ бастықтары жүргізді. Әр топтың өз модераторлары бүгінгі таңдағы жастар үшін аса маңызды проблемалардың шешу жолдарын қарастырып, қиыншылықтардан шығу жолдары мен, студенттер құрылыс отрядтары, ҚР «Жастар Парламенті», жастар ресурстық орталығы, жастар бастамашылдығы орталығы сияқты мекемелермен бірлесіп жастар арасындағы проблемаларды шешуге шақырды. Одан соң әр аудан алдын ала дайындалған тақырып, яғни «Визитная карточка» тақырыбында КТК ойыны ойналды. Біздің аудан атынан ойнаған КТК аса жоғары деңгейде енер көрсетіп бағалы сыйлықтармен марапатталды. КТК ойыны аяғы би түн жарымына дейін кешіне ұласты. Ертеңгі күні әр аудан спорттық жарыстардан, дәлірек айтқанда футбол мен волейбол ойындарынан жолдастық кездесулер өткізіп деңгейлерін байқақты. Бұдан соң жалпы форум жұмысы қорытындыланып, жастар туы Бұхар-Жырау ауданына тапсырылып, форум салтанаты түрде жабылып делегаттарды шығарып салу рәсімі өткізілді.

Орайы келгенде айта кетеріміз «Жас Отан» ЖҚ кеңесінің Нұра ауданы бойынша атқарушы хатшысы Түсіпов Б.К. еткен аптада Темиртау қаласында өткізілген «Летний школа лидер актива» және Қарағанды қаласында өткізілген «Үкіметтік емес ұйымдардың Ү облыстық конференциясына» қатысып қайтқан болатын.

Благоустройство

Готовимся к юбилею

Совсем немного осталось до главного события этого года – 80-летия Нуринского района. Каждый житель Нуры готовится к этому значимому дню по-особенному. Основным же на повестке дня остается благоустройство своего двора, улицы и населенного пункта в целом.

В предыдущую субботу представители трудовых коллективов районного центра Кивка вышли на работу по очистке территорий, имея перед собой новое конкретное задание и закрепленный участок. Этому предшествовало совещание при заместителе акима района Б.Б. Кошегулове, на котором каждый первый руководитель организаций и предприятий от акима поселка Б.К. Шайжанова получил подробный объем работ на закрепленной территории, включающий уборку и вывоз мусора, обрезку пастышков, побелку деревьев, прополку полей. Кроме этого, работающим по улицам организациям вменили в обязанность контроль за побелкой домов и хозяйственных построек, покраской заборов и фронтонов тех домов, чьи жильцы до сих пор не навели порядок в своем собственном доме.

Именно поэтому уже с прошлой пятницы можно было наблюдать небольшие сходы возле частных домов, где в беседах с жильцами ответственные по закрепленным территориям просили не затягивать долго с побелкой дома или сарая, а также с ремонтом и покраской (побелкой) забора. Надо отметить, что большая часть населения в эти предосенние дни уже подготовила свои жилища к зиме.

Хотелось бы напомнить, что на празднование юбилея в район приедет немало гостей из областного центра Караганды и Астаны, которые должны

понять, что нуринцы – это очень дружный и сплоченный народ, отличающийся высокой культурой и чистоплотностью. К тому же, делаем мы все это в первую очередь для себя и своих детей, о чем так и заявил пенсионер Г.Охинько, с удовольствием поддерживавший начин по благоустройству.

- Каждый хозяин должен поддерживать постоянную чистоту не только у себя во дворе, но и на прилегающей земле дома территории. Это естественно. Я целиком и полностью поддерживаю позицию нашего районного руководства. И дело здесь даже не в праздновании юбилея, хотя событие такого масштаба накладывает на всех нас особые требования. Надо изо дня в день соблюдать порядок, приучая к этому и детей. Только так мы сделаем наш поселок краше, не затрачивая силы трудовых коллективов на еженедельных субботниках.

О том, что молодежь также солидарна со старшими в отношении благоустройства поселка, можно было убедиться на примере Аяна Сатемирова, который, помогая бабушке, инвалиду 2-й группы, с удовольствием в этот день штукатурил стены своего дома.

Сознание населения за эти месяцы доста-

точно окрепло в том смысле, что теперь каждый будет ратовать за чистоту, соблюдая ее сам и требуя того же от других. И работы на других улицах еще хватает. К примеру, возле мечети еще не очищена территория от пыли, во многих дворах ждут ремонта покосившиеся заборы, кое-где вновь образовались кучи убираемого мусора, который необходимо вывезти.

Что касается последнего субботника, то хотелось бы обратить внимание и на некоторую недоработку со стороны КГП «Каратал», темника которого по каким-то причинам не успела убрать собранный организациями мусор. Люди трудились, старались, надеясь, что в следующий раз займутся другим объемом работ. В итоге, многие разлетевшиеся от ветра кучи придется убирать снова. На будущее – можно перенять опыт у медработников, которые работали дружно и слаженно, и использовали прицеп на своем транспорте для вывоза собранного мусора, таким образом, оставив после себя чистую территорию.

Наталья Шевченко

Отопительный сезон - 2008

Цель одна – качественная подготовка к отопительному сезону

На территории района в основном заканчиваются работы по подготовке объектов к зимнему отопительному сезону. Отделом ЖХХ ПТ и АД проведено обследование готовности школ и лечебных заведений к работе в зимних условиях. Проверены Каройская, Заречная, Тассуатская, им. Мынбаева, Сулейменова, Талжанова, Щербаковская, Нуринская, Жараспайская, Донская, Путь Ленинская, Майоровская средние школы и КСШ №1.

Хочется отметить более ответственный подход к подготовке работы в зимних условиях со стороны директоров школ и руководства отдела образования. Во всех организациях образования и лечебных учреждениях закончены ремонтные работы, произведены покраска и побелка стен внутри зданий, отремонтированы окна и двери.

В связи с неправильным распределением средств отделом образования в начале ремонтных работ весной текущего года было приобретено недостаточное количество оконного стекла. А потому основной недостаток ощущался именно в этом материале. Отдел образования вышел из создавшегося положения, передав во многие школы оконное стекло, высвободившееся в ходе замены оконных блоков в КСШ №3 и детского сада. Также в ходе подготовки было приобретено недостаточное цемента. Много участков, хотя и не отражающихся на работе в зимних условиях, однако влияющих на внешний облик объектов и дающих свежий ухоженный вид остались невыполненными именно из-за недостатка цемента.

В текущем году уделяется особое внимание подготовке зданий котельных и созданию нормальных условий для работы котелгаров. Из проверенных объектов образования особенно ответственно подошли к данному вопросу руководители КСШ №1, СШ им. Талжанова и Майоровская СШ. Создание комфортных условия работы котелгаров обеспечит гарантию нормального теплоснабжения зимой, повысит престиж работы котелгаров, а в некоторых селах – создаст даже конкурентность по данной специальности.

Однако есть еще школы, где подготовка котельных по-прежнему считается второстепенной.

Что касается учреждений культуры, то можно сказать, что на сегодняшний день уже полностью закончены работы по сельским

клубам сел Кертенды, им. Мынбаева, Куланотпес, Ахметаул. Проведена опрессовка, ревизия систем отопления. Практически завершены ремонтные работы в клубе с. Заречное, где проведено подсоседние отопления зрительного зала. Для клуба села Жараспай приобретен котел за счет внутренних средств в КГП «Каратал». Подготовлены материалы и начаты работы по сельскому Дому культуры с. Кобетей. Перечислены средства на приобретение 4-х циркуляционных насосов.

Следующей составной подготовкой является завоз угля, поставщиком которого в текущем году является разрез «Куучек» угольного департамента «Борлы», перевозчиком – ЧП «Жонкин». Потребность в угле объектов соцкультбыта составляют 11 944 тонны угля. Из них 11 041 тонна приобретена на конкурсной основе, 863 тонны – по прямым договорам с организациями, у которых объем закупок не превышает 2000 МРП. На 7 сессии районного Маслихата 25 июня, в связи с удорожанием, пересмотрена ранее запланированная сумма (41,0 млн.тенге) и добавлено еще более 20 млн.тенге. Таким образом, сумма выделенная на уголь из районного бюджета, составляет 61,3 млн. тенге.

На сегодняшний день завезено около 4500 тысяч тонн угля, составлен график подвоза угля по школам. Руководство организаций образования предупреждено о необходимости быть готовым к приему топлива и его взвешиванию с учетом того, что уголь будет поступать поздним вечером.

Проблемным вопросом подготовки к зимнему отопительному сезону является вопрос энергоснабжения. Протяженность линий электропередач, имеющих в районе, составляет 1745 км. Энергоснабжением района занимается ТОО «КРЭК», которое в настоящее время, ссылаясь на реорганизацию сократил 12 электромонтеров по Нуринскому и 4-х по Тенгизскому регионам. В некоторых сельских населенных пунктах теперь нет электрика (с. Алгабас - 55 км от районного центра). Нет гарантии, что с наступлением зимы села района не будут находиться без электроэнергии по несколько суток, так как ни один сельский округ не сможет самостоятельно восстановить электроснабжение.

К. Оспанов, заведующий отделом ЖХХ ПТ и АД

Тарауих намазының сауабы

Рамазан айында тарауих намазын оқыған адамға Алла тағала әр күніне сауап береді екен. Бул туралы пайғамбарымыздан хазірет Әли (р.а.) риуаят етіп айтты:

Бірінші күні Тарауих намазын оқыған адам анасынан туылғандай пәк болады.

Екінші күні Тарауих намазын оқыған адамның әке-шешесі мұсылман болған болса, олардың күнәлерін Алла тағала кешеді.

Үшінші күні Тарауих намазын оқыған адамға бір періште дауыс қылып ғамалын рия болмасын, нағыз Алла үшін істе. Алла тағала алдыңғы өткен күнәларыңды мағфират қылды, кешірді деп айтар.

Төртінші күні Тарауих намазын оқыған адам Таурат, Забур, Інжіл және құранның сауабын алады.

Бесінші күні Тарауих намазын оқыған адам Қағзыбаның ішінде, Пайғамбарымыздың мешіті, Масжидул әл-Ақсада намаз оқығандай сауап табады.

Алтыншы күні Тарауих намазын оқыған адам Байтул Маьмурде, яғни періштелердің аспандағы Құбыласында тәуел еткен кісідей сауап табады және барлық тасттар, таулар, құмдар, ағаштар ол үшін зікір айтып тұрады.

Жетінші күні Тарауих намазын оқыған адам Ферғауынның және Хаманның (орынбасары) Кесапатынан Мұсаға (ғ.с.) жәрдем берген сияқты болады.

Сегізінші күні Тарауих намазын оқыған адам Алла тағала Ибраһимға (ғ.с.) сауап бергендей сауапқа белеңеді.

Тоғызыншы күні Тарауих намазын оқыған адамның ғибадаты Пайғамбарымыздың қылған ғибадаты сияқты болады.

Оныншы күні Тарауих намазын оқыған адамға Алла тағала екі дүниенің жақсылығын нәсіп қылады.

Он бірінші күні Тарауих намазын оқыған адам дүниеден анасының құрсағынан жаңа туылғандай болып өтеді.

Он екінші күні Тарауих намазын оқыған адам қияметте толған ай сияқты жарқырап келеді.

Он үшінші күні Тарауих намазын оқыған адам қияметтің барлық жамандығынан аман болады.

Он төртінші күні Тарауих намазын оқыған адамды періштелер келіп күәлік береді тарауих намазын оқыған деп.

Он бесінші күні Тарауих намазын оқыған адамға Арш және Құрсиді көтерген, яғни ұлық барлық періштелер салауат айтады.

Он алтыншы күні Тарауих намазын оқыған адамға Алла тағала үкім қылады тозақтан аман қылып жаннатқа кіруіне

Он жетінші күні күні Тарауих намазын оқыған адамға сауап беріледі, яғни пайғамбарымыздың сауабы сияқты.

Он сегізінші күні Тарауих намазын оқыған адамға бір періште дауыс қылып: Ей пенде, Алла тағала әлбетте саған және әке-шешеңе риза болды дер.

Он тоғызыншы күні Тарауих намазын оқыған адамға Жаннати фир дауыс дәрежесін жоғары қылады.

Жиырма бірінші күні Тарауих намазын оқыған адамға шаһидтердің, салихтардың сауабы сияқты сауап беріледі.

Жиырма екінші күні Тарауих намазын оқыған адамға Қиямет күнінде барлық өкініштерден аман алып қалады.

Жиырма үшінші күні Тарауих намазын оқыған адамға Алла тағала жаннаттың ішінен нұрдан үй салдырады.

Жиырма төртінші күні Тарауих намазын оқыған адамның дүғасын қабыл етеді.

Жиырма бесінші күні Тарауих намазын оқыған адамды көр азабына бермейді.

Жиырма алтыншы күні Тарауих намазын оқыған адамға Алла тағала қырық жыл өткеннің сауабын береді.

Жиырма жетінші күні Тарауих намазын оқыған адам Сират көпірін найзағайдың жарқ етіп өтер.

Жиырма сегізінші күні Тарауих намазын оқыған адамды Алла тағала жаннатта дәрежесін көтереді.

Жиырма тоғызыншы күні Тарауих намазын оқыған адамға: Ей, пенде, жаннаттың жемісінен же, салсаң сұмын жуып, кәусар суын іш, Мен сенің Раббыңмын, сен менің құлымсың – дер.

Құрметті мұсылман бауырлар!

Пайғамбарымыз (с.ғ.с.): Рамазан айы – үмбетімнің айы және кешірім айы-деді. Олай болса, білмей пендешілікпен істеген күнәларымызға Алла тағаладан кешірім сұрап, жалқаулық етпей құлшылықта болайық. Әмин!

Қасиетті рамазан айындағы ораза ұстау мен намаз оқу уақытының кестесі

Рамазан – адамдарға тұра жол нұсқаушы, ақ пен қараны айырушы, бекем тұтынатын жол-басшы ретінде құран түсіріле бастаған ай. Рамазан айы туғанын көрген адам бірден ораза ұстайтын болсын. Алла сендерге жеңілдік болуын қалайды. ауырлық түсіргісі келмейді.»

Қыркүйек айының реті	Апта күндері	Сәресі уақыты	Таң намазы	Күннің шығуы	Бесін намазы	Екінші намазы	Ақшам намазы	Құптан намазы
1	Дүйсенбі	3.47	4.47	6.27	13.30	18.00	20.00	21.30
2	Сейсембі	3.49	4.49	6.29	13.30	17.58	19.58	21.30
3	Сәрсембі	3.50	4.50	6.30	13.30	17.56	19.56	21.30
4	Бейсембі	3.52	4.52	6.32	13.30	17.54	19.54	21.30
5	Жұма	3.53	4.53	6.33	13.30	17.51	19.51	21.30
6	Сенбі	3.55	4.55	6.35	13.30	17.49	19.49	21.30
7	Жексенбі	3.56	4.56	6.36	13.30	17.47	19.47	21.30
8	Дүйсенбі	3.58	4.58	6.38	13.30	17.45	19.45	21.30
9	Сейсембі	4.00	5.00	6.40	13.30	17.42	19.42	21.30
10	Сәрсембі	4.01	5.01	6.41	13.30	17.40	19.40	21.30
11	Бейсембі	4.03	5.03	6.43	13.30	17.38	19.38	21.30
12	Жұма	4.04	5.04	6.44	13.30	17.36	19.36	21.30
13	Сенбі	4.06	5.06	6.46	13.30	17.33	19.33	21.00
14	Жексенбі	4.07	5.07	6.47	13.30	17.31	19.31	21.00
15	Дүйсенбі	4.09	5.09	6.49	13.30	17.29	19.29	21.00
16	Сейсембі	4.11	5.11	6.51	13.30	17.27	19.27	21.00
17	Сәрсембі	4.12	5.12	6.52	13.30	17.25	19.24	21.00
18	Бейсембі	4.14	5.14	6.54	13.30	17.24	19.22	21.00
19	Жұма	4.15	5.15	6.55	13.30	17.22	19.20	21.00
20	Сенбі	4.17	5.17	6.57	13.30	17.20	19.17	21.00
21	Жексенбі	4.18	5.18	6.58	13.30	17.17	19.15	21.00
22	Дүйсенбі	4.20	5.20	7.00	13.30	17.15	19.13	21.00
23	Сейсембі	4.22	5.22	7.02	13.30	17.13	19.11	21.00
24	Сәрсембі	4.23	5.23	7.03	13.30	17.11	19.08	21.00
25	Бейсембі	4.25	5.25	7.05	13.30	17.08	19.06	21.00
26	Жұма	4.26	5.26	7.06	13.30	17.06	19.04	21.00
27	Сенбі	4.28	5.28	7.08	13.30	17.04	19.01	21.00
28	Жексенбі	4.30	5.30	7.10	13.30	17.01	18.59	21.00
29	Дүйсенбі	4.31	5.31	7.11	13.30	16.59	18.57	21.00

Ескерту:

1. Биыл, 2008 жылы мұсылмандық ай күнтізбесі бойынша қасиетті Рамазан айы 29 күн.
2. Қыркүйек айының 26-нан 27- не қараған түн Ләйләтұл-Қадр, яғни қасиетті Қадір түні.
3. Сәресі ішу таң намазына 10 минут қалғанда тоқтатылады.
4. Ауызды ақшам намазының уақыты болысымен құрмамен немесе сүмен ашуға болады
5. Тарауих намазы құптан намазының парызынан кейін оқылады, ал үтір-уажип намазы ең соңында жамағатпен оқылады.
6. Пітір –садақаны рамазан айының басынан айт намазына дейін беруге болады. Қарағанды облысы бойынша 90 теңге.
7. Қыркүйек айының 30 күні Ораза айт мейрамы басталады. Айт намазы 9.00 де.

Нұра орталық мешіті.

Қ сведению охотников Нуринского общества

«Охотников и рыболовов»

В связи с тем, что произошли изменения в сроках начала осенней охоты, установленные Правительством РК от 11 сентября 2007 года № 792, началом охоты объявляется первая суббота сентября или 6 число 2008 года.

Просьба ко всем членам общества – заблаговременно оплатить членские взносы, приобрести путевки.

Обращается внимание, что в текущем году будет предъявляться повышенное внимание охране природы, экологии и соблюдению требований, предъявляемых по техминимуму и безопасности ведения охоты – строгому соблюдению зон, предназначенных для отдыха дичи на охраняемых водоемах, указанных на аншлагах озер: Шошколь, Корпеш, Плотина шахтерская, ДСУ-58, Краукомыс, Арықты (Жа-

распай), Малай кудук (Энтузиаст), Саумалколь, Жарлыгуль (Куланотпес), Жанакурлуский сор, Плотина Гутколь.

Охота на сельхозугодия производится в строгом соответствии с Законом «О земле». После каждой проведенной охоты на полях земля должна быть рекультивирована и пригодна для безопасного проведения сельхозработ. Сжигание соломы, травостоя и других растений, оставление после себя на полях пищевых отходов, бутылок, металлолома, загрязняющих природу – строго запрещено.

О.Пронин,
председатель Нуринского
ОООиР

Санэпидемслужба предупреждает

Профилактика пищевых отравлений и острых кишечных инфекций

Ежегодный анализ инфекционной заболеваемости в Карагандинской области показывает, что в целом сохраняется сравнительно устойчивая эпидемиологическая обстановка. Однако имеются единичные случаи пищевых отравлений, инфекционных и профессиональных заболеваний, гельминтозов и некоторых других болезней, причиной которых служит неудовлетворительное санитарное состояние предприятий общественного питания и торговли, вследствие недостаточной гигиенической грамотности работников этих объектов.

Незнание сотрудниками торговли санитарных норм и правил приводит к тому, что через пищевые продукты передаются инфекционные заболевания, возникают пищевые отравления, которые в основном возникают от употребления в пищу продуктов, загрязненных микробами.

Торговлю овощами, зеленью, фруктами разрешается производить с открытых автомашин, повозок или из корзин, ящиков, мешков на специально выделенных участках. Тару необходимо установить на подставки или настипы, предохраняющие продукты от загрязнения землей. Торговля с земли категорически запрещается.

Настал сезон бахчевых культур, участились кишечные расстройства и отравления. При употреблении бахчевых культур необходимо соблюдать следующие меры предосторожности и правила личной гигиены:

- не приобретать бахчевые культуры вдоль автомобильных дорог,
- перед употреблением тщательно мыть арбузы и дыни с мылом и щеткой,
- не делать надрез на арбузе перед покупкой,
- оставшаяся от употребления часть арбуза хранить на холоде,
- при кишечном расстройстве, связанным с бахчевыми культурами, провести анализ крови и мочи на содержание метгемоглобина.

Так, на территории Нуринского района на основании распоряжения УГСЭН КО от 26.06.2008 года за № 5-2-11/2243 проводится рейд по контролю за безопасностью реализации бахчевых культур. Проводится отбор проб бахчевых культур в лабораторию КОЦСЭЭ Нуринского района. Всего отобрано 17 проб бахчевых культур и 150 проб растениеводческой продукции на остаточное содержание нитратов. С повышенным содержанием нитратов -2, реализация данных продуктов запрещена.

Несколько слов о хлебе. Поистине хлеб связывает прошлое, настоящее, будущее. Он велик тем, что нужен повседневно, и заменить

его нечем. «Любая пища преаедаея, хлеб – некогда», так гласит народная мудрость. С наступлением теплого времени года не исключена возможность заражения хлеба «тягучей картофельной болезнью». Пораженный «тягучей картофельной болезнью» хлеб приобретает специфический неприятный запах, мякиш, становится липким, а в сильно пораженных местах тянется нитями. Хлеб, пораженный «тягучей картофельной болезнью» даже в самой незначительной степени, является опасным источником инфекции. Поэтому категорически запрещается его переработка и добавления в тесто в виде сухарной крошки или мочки.

При появлении «тягучей картофельной болезни» в печеном хлебе, последний должен быть немедленно удален из производства. Вопрос об использовании хлеба, пораженного данным заболеванием, на корм животным, в каждом отдельном случае решается органами ветеринарного надзора.

Хлеб, который не может быть использован для кормовых и технических целей, подлежит активированию или уничтожению путем сжигания или закапывания в землю на глубине не менее 1 метра, или другим способом, исключающим возможность использования хлеба домашним животным.

В торговой сети помещения, предназначенные для продажи хранения хлеба должны быть сухими, хорошо вентилируемыми, в теплое время года возможно с более низкой температурой.

Количество хлеба, завозимого для продажи в торговую сеть, не должно превышать дневной потребности предприятий. Транспортировка и хранение в торговой сети хлеба «навалом» категорически запрещается. Полки для хранения хлеба должны быть решетчатыми, по мере освобождения тщательно очищаться от остатков крошек хлеба и насухо протираться. Пораженный «тягучей картофельной болезнью» хлеб должен немедленно удаляться из торговой сети и уничтожаться.

Все покупатели, чтобы избежать того или иного заболевания или пищевого отравления, также должны требовать выполнения продавцами санитарных требований, предъявляемых к работникам торговли и другим торговым лицам.

В.ДЕШКО,
специалист от дела УГСЭН КО
по Нуринскому району

01 предупреждает

Будьте осторожны при пользовании газовыми приборами

Издавна считалось, что огонь - это друг человека, который дает тепло и жизнь. Со временем человек начал усовершенствовать способы добычи огня, используя для этого различные материалы природы. Наибольшее распространение получило использование таких предметов, как электроплита, электронагревательные приборы, паяльные лампы, газовые плиты и др. В эффективности таких приборов никто не сомневается, да, его можно легко подключить или зажечь, удобно регулировать. Казалось бы нет никаких проблем, но в тоже время эти приборы бытового пользования представляют серьезную опасность в неумелых руках. При пренебрежении правил их пользования либо вследствие повреждения каких-либо узлов или деталей может произойти замыкание или утечка газа из приборов.

Так, в канун 8 марта 2002 г. вследствие утечки газа с газового прибора (шланги соединения газбаллона и газплиты) полностью сгорела столовая с. Ахметауылы. Аналогичный случай произошел в жилом доме у гр.Ж. п. Киевка, в котором несовершеннолетний Ж., 1985 г.р., не проверив наличия резинового уплотнения на клапане газбаллона соединил газовую плиту и зажег конфорку, в результате чего произошло возгорание газового баллона, благо газовая плита находилась на улице, что отпело от необратимого последствия. Такой же случай произошел в жилом доме у гр. Д. п. Киевка по улице Сейфуллина, в 2007 году в

жилом доме с. Байтуган Нуринского района у гр. Р. и др. домах п.Киевка.

В целях безопасности от пожаров следует простейшим правилам при пользовании газовыми и электроприборами. Прежде чем зажечь газовую плиту - убедитесь в ее исправности или же других приборов. Не покупайте газовый баллон у случайных людей, проверьте наличие резинового уплотнителя на клапане газового баллона, исправность шланга газового прибора, поддерживайте расстояние не менее 1 метра между самим баллоном и радиатором, не проверяйте утечку газа с помощью спички.

В случае обнаружения запаха газа категорически запрещается: включать свет, зажигать спички и др. электроприборы; следует немедленно проветрить комнату. Не покупайте газовые баллоны у случайных продавцов. Запрещается применять электроприборы кустарного изготовления. Оставляя без присмотра электронагревательные приборы, применять на аппаратах защиты от короткого замыкания тугоплавкие вставки (отвертки, ложки, вилки толстые алюминиевые провода др.) Уходя из дома, проверьте: отключены ли от электросети все электроприборы - телевизор, утюг, магнитофон, кипятильник, чайник и др. От выполнения этих простых правил зависит благополучие в Вашем доме и доме Ваших близких людей.

Б.Исабеков,
главный специалист
ОПС Нуринского района

Дорожная полиция информирует

В соответствии с графиком проведения Комитетами МВД РК оперативно-профилактических мероприятий и специальных операций на 3 квартал 2008 года, утвержденногo Министерства внутренних дел от 27.06.2008 г. №56-3735 и протоколом заседания областной комиссии по безопасности дорожного движения при заместителе акима Карагандинской области от 14.08.2008 г, в целях предупреждения детского дорожно-транспортного травматизма. В период с 25 августа по 3 сентября 2008 года на территории Нуринского района про-

водится декада «Внимание - дети!» В связи с чем просим общественность, СМИ участвовать в данном мероприятии. Водителям транспортных средств быть внимательными при передвижении на улицах прилегающих к общеобразовательным учреждениям соблюдать требования дорожных знаков, не превышать установленный скорость движения, быть внимательным к детям-пешеходам.

И.о начальника ОДП ОВД Нуринского района майор полиции ДЮСЕКЕЕВ Ж.Ж.